

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NĚGULESCU, DEMETRU NĚGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA PARIS, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an

la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

Recursuri în anulare și Recursuri în interesul legii de d-l procuror-general al Curții de Casație, Sc. Popescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casație și justiție, secțiunea I:* Iancu Dinu Bârzoii cu Ion Ioniță Grăjdan și alții.

Curtea de apel din București, secțiunea IV: Anghel Ilie cu Firma Clayton & Schütelworth Ltd.

Tribunalul Ilfov, secțiunea II: Ministerul public cu Alexandru Bogdan-Pitești. — *Secțiunea III:* C. Dumitrescu cu G. Marinescu și alții. — *Observațiune* de d-l Ioan D. Filitti.

Recursuri în anulare și Recursuri în interesul legii

Raportul d-lui Sc. Popescu, procurorul-general al Inaltei Curți de Casație și Justiție, cu No. 7 din 3 Ianuarie 1914, către ministrul de Justiție, relativ la recursurile în anulare și cele făcute de d-sa în interesul legii.

Domnule Ministru,

Prin raportul nostru No. 1 din 2 Ianuarie anul trecut, v'am comunicat recursurile făcute de noi în interesul legii în cursul anului 1912, spre a fi aduse la cunoștința instanțelor judecătorești, ca să știe în ce mod s'a fixat jurisprudența Inaltei Curți în acele cazuri.

Urmând sistemul adoptat, am onoare a vă aduce la cunoștință, de astă dată, atât recursurile făcute de noi în interesul legii, cât și cele în anulare, făcute din ordinul d-voastre în cursul anului 1913 și modul cum ele au fost rezolvate.

1. Primul recurs făcut de noi în interesul legii a

fost contra deciziei penale a Curții de apel din București, secția IV, cu No. 7 din 14 Ianuarie 1913. Prin această decizie, Petru Munteanu a fost condamnat pentru delictul de bigamie, cu aplicarea art. 271 și 60, al. 4 cod. penal, la 15 zile închisoare corecțională, decizie rămasă definitivă, întrucât nu a fost atacată cu recurs de cei în drept. Cum însă pedeapsa prevăzută în lege pentru acest delict este maximum închisorei corecționale, Curtea, — cu toate circumstanțele ușurătoare acordate — nu se putea scoborâ mai jos de un an.

Inalta Curte, secțiunea II, admitând modul nostru de a vedea, prin deciziunea No. 622 din 19 Martie 1913, a casat deciziunea Curții de apel din București, stabilind astfel că, atunci când legea prevede maximum închisorei corecționale, instanțele de fond, dacă admit circumstanțe ușurătoare, nu se pot scoborâ mai jos de un an.

2. Al doilea recurs, făcut din ordinul d-voastre, este acela prin care am cerut anularea deciziunilor comerciale ale Curții de apel din Iași, secția II, cu No. 22 și 23 din 12 Decembrie 1912, ca date fără competență și cu exces de putere, iar textele de lege pe cari ne întemeiam erau art. 31, partea II al. 2 și art. 36 din legea Curții de casație și justiție.

Aci firma comercială «Frații Herșcovici» din Iași, ceruse tribunalului un moratoriu, cerere respinsă, și în aceeași zi din oficiu și după cererea unui creditor, Millo și S. Isaac Herșcovici, cari reprezentau firma, sunt declarați în stare de faliment.

Falișii au atacat cu apel ambele hotărâri, și Curtea de apel din Iași, prin deciziunea No. 22, le acordă moratoriul, iar prin cea cu No. 23, le ridică și starea de faliment.

Față de art. 944 cod. comercial, care prevede că sentințele date de tribunalul de comerț în materie de faliment nu sunt supuse apelului decât în cazurile anume prevăzute de lege, și cum art. 842 cod. comercial, nu acordă acest drept, am cerut Inalte Curți să vadă că Curtea din Iași, primind apelurile, și însușise o competență pe care nu o avea dela lege, și să pronunțe anularea deciziei cu No. 22, iar pe cale de consecință și pe a celei cu No. 23, întrucât Curtea ridicase starea de faliment, nu pe motiv că Frații Herșcovici nu se găseau în încetare de plăți, ci pentru că dânsa le acordase moratoriu, ceea ce nu avea cădere să facă.

Afacerea a mers în secțiuni-unite și Inalta Curte prin deciziunea cu No. 7, din 16 Mai 1913, a respins recursul.

Motivele pe cari se întemeiază Inalta Curte sunt: că dreptul Ministerului de justiție, conferit prin art. 36 din legea Curței de casație, se exercită numai atunci când judecătorii, depășind atribuțiunile ce le sunt conferite prin legi, intră în domeniul altor puteri, se amestecă în atribuțiunile lor, cum de pildă în atribuțiunile puterii administrative sau în funcțiunile legiuitorului, dând astfel hotărâri sau făcând acte care compromit siguranța Statului sau ordinea publică, sau turbură ordinea jurisdicțiunilor; când însă o instanță judecătorească de orice treaptă, eșind din cercul atribuțiunilor sale, se amestecă în atribuțiunile altei instanțe tot judecătorești, acea instanță depășește evident competența sa, dar cei în drept a reclama la instanța superioară pentru necumpețință sunt cei interesați, căci în acest caz nu se săvârșește un exces de putere în sensul art. 36 din legea Curței de casație, care să autorize pe minister a cere anularea hotărârei sau actului judecătorec în interesul general al societății; că, întrucât Curtea de apel prin deciziunile aduse în recurs n'a împiedicat cursul justiției sau mersul și acțiunea guvernului și nici a adus vre o perturbație în atribuțiunile constituționale ale puterilor Statului, recursul a fost declarat inadmisibil.

3. Față de soluțiunea dată de Inalta Curte acestei

afaceri, am declarat în contra aceluiași deciziuni recurs în interesul legii, recurs care a mers iarăși în secțiuni-unite.

Inalta Curte pune în principiu, de data asta, că din combinația art. 944 și 842 cod. comercial, ar rezultă că nu există drept de apel în materie de moratoriu; cum însă prin art. 842, se pune îndatorire tribunalului că, dacă respinge cererea de moratoriu, să păsească fără întârziere la declararea în stare de faliment, și cum calea apelului este deschisă în contra acestor din urmă hotărâri, consecința e că, prin efectul devolutiv al apelului, afacerea se repune în întregul ei în apel, așa cum a fost judecată la prima instanță, și prin urmare Curtea de apel, chemată să judece declararea de faliment, este datoare să judece și cererea de moratoriu, acesta nefiind decât un mijloc de apărare și de înlăturare a falimentului; că, de aceea nici nu s'a mai prevăzut în art. 842 dreptul de apel pentru hotărârile date asupra cererilor de moratoriu, căci ele fiind premergătoare declarării de faliment, apelul se găsește virtual cuprins în cel făcut contra hotărârei declarative de faliment, care e o consecință legală a respingerei cererei de moratoriu; că, împrejurarea să s'a pronunțat două hotărâri deosebite, una asupra moratoriului și alta asupra declarării în faliment, în loc să se fi întrunit și dat o singură hotărâre, aceasta nu schimbă în nimic natura juridică a chestiunii.

Pentru toate aceste motive, recursul nostru a fost respins prin decizia cu No. 9 din 17 Octombrie 1913.

4. Tribunalul Fălcu, prin sentința corecțională cu No. 1572, din 17 Decembrie 1912, a respins ca inadmisibil apelul făcut de Gheorghe Gh. Botea, ca parte civilă, în contra cărții de judecată a judecătoriei rurale Răducăneni, prin care Dumitru Brânză și Timofte Boboc, fusese achitați pentru distrugerea unui radiu care despărțea proprietățile lor.

Motivele pe care se întemeiază tribunalul sunt: o presupusă renunțare la despăgubiri, dedusă din împrejurarea că reclamantul nu se prezentase la prima instanță ca să și le susțină și că judele de ocol nefiind chemat să se pronunțe asupra despăgubirilor civile nu are de ce se plânge în contra cărții de judecată.

Am atacat cu recurs această sentință, în interesul legii, pentru greșită interpretare a art. 6 și 63 pr

penală, întrucât din dosar se constată că reclamantul se constituise parte civilă la primele cercetări, se prezintase în această calitate la judecătoria de ocol la una din înfățișări și din împrejurarea că a lipsit în ziua când judele de ocol a pronunțat cartea de judecată achitătoare, nu se putea deduce o renunțare la despăgubiri, căci renunțările sunt de strictă interpretare și art. 63 pr. penală o spune în ce termen se poate cineva lepăda de această calitate.

Inalta Curte, secțiunea II, prin deciziunea ce a pronunțat sub No. 836 din 26 Aprilie 1913, ne-a admis recursul și a casat sentința tribunalului, stabilind: că declarația expresă făcută de reclamant înaintea ofițerului de poliție judiciară, cu ocazia plângerii, că se constituie parte civilă și trimiterea ei instanței de judecată îi concedă dreptul de parte civilă în proces și prin urmare dreptul de a apela cartea de judecată și a figura ca parte civilă înaintea tribunalului; că, împrejurarea că a lipsit în ziua când judecătorul de ocol a pronunțat cartea de judecată, nu poate fi considerată ca o desistare dela acțiunea civilă, căci desistarea nu se presumă, ci trebuie să fie formal exprimată, sau să rezulte cel puțin dintr'un fapt personal al părții civile, care să nu lase nici o îndoială asupra voinței sale bine hotărâte de a abandona calitatea ce și-a luat; că, dar, reclamantul era în drept să figureze ca parte civilă în apel și tribunalul era ținut să statueze asupra cererii sale de despăgubiri civile; că, nici faptul că judecătoria de ocol, achitând pe inculpați, nu se pronunțase asupra pretențiunilor civile, nu era de natură a ridica reclamantului dreptul de apel, de oarece prin efectul devolutiv al apelului, tribunalul era dator să statueze el asupra pretențiunilor de despăgubiri, chiar dacă judecătoria omisese sau refuzase a se pronunța prin cartea sa, odată cu acțiunea publică și asupra acțiunii civile.

5. Ultimul recurs a fost un recurs în anulare făcut din ordinul d-voastre, potrivit art. 31, partea II, al. 2 și art. 36 din legea Curței de casație, combinate cu art. 443 pr. penală, în contra sentinței corecționale a tribunalului Iași, secția II, cu No. 361 din 20 Februarie 1913.

Tribunalul judecase și condamnasă pe soldatul Constantin Palade, zis și Vasile, pentru delictul de furt comis în timpul desertării și mai înainte de a fi

fost șters din controalele armatei, violând astfel art. 52 al. 2 și 3, combinat cu art. 53 al. 2 din codul de justiție militară.

Inalta Curte, secția II, prin decizia No. 2230 din 14 Octombrie 1913, a admis recursul și a anulat sentința tribunalului.

Curtea, prin considerentele deciziunii sale, pune în principiu că potrivit art. 443 pr. penală, ministerul de justiție are dreptul de a cere anularea hotărârilor definitive pronunțate în materie penală cu călcare de lege; că, prin urmare, în această materie, s'a permis anularea și pentru simpla violare a legii, în scopul de a face să dispară erorile grave de drept ce s'ar observa în hotărârile instanțelor penale; că, atunci când un tribunal ordinar, eșind din cercul atribuțiunilor sale, impietează asupra altui tribunal de excepție, el calcă regulile competenței sale și comite o violare de lege, care autoriză pe minister a cere anularea unei astfel de hotărâri pronunțată în disprețul legilor existente relative la competență.

Că, față cu constatările de fapt că furtul imputat numitului soldat fusese comis în timpul desertării, dar pe când el nu fusese șters din controalele armatei, Curtea stabilește că față de textul art. 52 al. 2 din codul justiției militare, care nu prevede și cuvântul «prezent», rămâne bine înțeles că cei neșterși din controalele armatei, deși dezertori, sunt considerați ca făcând parte din armata activă, ca și cei prezenți; că, dar, singura instanță competente a judeca pe acel soldat, în conformitate cu art. 52 citat era consiliul de război; că, prin urmare, tribunalul Iași, când l-a judecat și condamnat, fără a-i determina mai întâi situațiunea lui civilă, ci numai pe considerațiunea că era dezertor, a depășit competența sa.

După cum vă este cunoscut, domnule ministru, recursurile în anulare au drept cauză necesitatea de a menține organizațiunea constituțională și independența reciprocă a autorităților de diverse ordine, iar cele făcute în interesul legii sunt fondate pe utilitatea de a asigura pe tot teritoriul țării unitatea de legislațiune prin unitatea de jurisprudență. De aceea am crezut că e bine a vi le comunica pentru ca, prin circulări adresate diferitelor instanțe judecătorești, să li se aducă la cunoștință spre a ști — când li s'ar prezentă cazul — care e jurisprudența Inaltei Curți și a se evita cu modul acesta de a se mai pronunța hotărâri casabile.

Procuror-general, Sc. Popescu

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 25 Septembrie 1913

Președinta d-lui C. R. Manolescu, președinte

Iancu Dinu Bărzoi cu Ion Ioniță Grăjdan și alta

IMPĂRTEALĂ. — RAPORT. — DOTA MOBILIARĂ. — LOTURI. —
NEGALITATE. — COMPENSAȚIE. — ART. 738, 772, 1737 ȘI 1741 C. CIV.

Raportul dotei mobiliare urmând a se face luându-se mai puțin din celelalte bunuri successorale, potrivit art. 772 c. civ., tribunalul face o justă aplicațiune a acestui text și nu violează nici art. 738 c. civ., când menține loturile astfel cum au fost fixate definitiv de judele de ocol, dar compensează inegalitatea lor cu o sumă de bani din valoarea dotei mobiliare ce unul din comoștenitori avea să raporteze.

Această procedură a tribunalului nu periclitează dreptul celui alt comoștenitor care a cerut raportul, de oarece acea sumă de bani este garantată cu privilegiu potrivit art. 1737 al. 3 și 1741 din codul civil.

No. 521. — Respins recursul făcut de Iancu Dinu Bărzoi, contra sentinței No. 332 din 1912, a tribunalului Prahova, secția II, în proces cu Ion Ioniță Grăjdan și alta.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier Alessiu.

S'au ascultat d-l avocat Dinescu, din partea recurrentului, în dezvoltarea motivelor de casare, d-l avocat Bolintin, pentru intimat, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Violarea art. 738, 739 și 740 c. civ., și greșită interpretare.

«În adevăr, de ce onor. tribunal a constatat că Dumitru Ioniță Grăjdan, a primit dela autorul comun Dinu Bărzoi, o donațiune (dotă) în valoare de lei 1.200 ? Trebuie conform menționatelor texte ca această donațiune să o raporteze la masa succesorală și în urmă să dispue constituirea noilor loturi, iar nu să oblige pe Ion I. Grăjdan, continuatorul drepturilor și obligațiilor lui Dumitru S. Grăjdan, să-mi plătească pur și simplu sub formă de creanță jumătate din acea dotă. De oare ce această ceanță este periclitată căci Ion I. Grăjdan, luând partea succesorală imobiliară, o înstrăinează, rămâne insolubil și eu n'am pe ce să-l urmăresc și deci hotărârea menționată rămâne fără efect».

Având în vedere sentința supusă recursului din care se constată că, în contra cărței de judecată prin care s'a împărțit în două părți egale, între recurrent

și între Dumitru I. Grăjdan, pământul rămas dela Dinu Bărzoi, recurrentul a făcut apel, cerând ca intimata să raporteze dota ce a primit, constând în bani și vite, iar tribunalul a respins acea cerere, pe motiv că nu poate fi făcută pentru prima oară în apel și a confirmat în totul cartea de judecată ;

Că acea sentință a tribunalului a fost casată numai pentru motivul că cererea de raport, poate să fie făcută direct în instanța de apel, rămânând ca sentința să-și producă efectele sale în privința celorlalte puncte judecate :

Că afacerea fiind trimisă la tribunalul Prahova, acel tribunal prin sentința supusă recursului, a admis cererea de raport, a evaluat dota, care era toată mobilă, la suma de 1.200 lei și, fără a mai refacă loturile, așa cum fuseseră făcute și trase la sort la judecătorie, a obligat pe intimatul I. I. Grăjdan, cărui reclamanta îi vânduse drepturile successorale, să plătească recurentei șase sute lei, jumătate din valoarea dotei primită de reclamantă ;

Considerând că procedând astfel și obligând pe intimat să plătească recurrentului jumătate din valoarea dotei primită de reclamantă, fără să mai refacă loturile după ce se va fi raportat la masa succesorală acea dotă, prin această procedură tribunalul n'a violat art. 738 și urm. c. civ., cum se pretinde prin motivul de casare ;

Că, în adevăr, fiind vorba de o dotă mobilă, raportul se face prin luare mai puțin (art. 772 c. civ.) ;

Că, în speță, loturile fiind definitiv fixate, tribunalul a compensat neegalitatea lor, în urma obligațiunii reclamantei de a raporta dota sa, printr'o sumă fixă de bani, jumătate din valoarea dotei, pe care a obligat pe reclamantă s'o plătească recurrentului ;

Considerând că o asemenea procedură din partea tribunalului nu periclitează dreptul recurrentului, cum se pretinde prin motivul de casare, de oarece acea sumă de bani este garantată cu privilegiu conform art. 1737 al. 3 și 1741 c. civ. ;

Că, în ce privește dreptul de retenție până la achitarea acelei sume de bani, tribunalul constată că o asemenea cerere n'a mai fost susținută oral în ședință ;

Că, prin urmare, motivul de casare nefiind fondat, recursul cată să fie respins.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA IV

Audiența dela 14 Iunie 1913

Președința d-lui M. Cr. Ciocârdia, președinte

Anghel Ilie cu Firma Clayton & Schütelworth Ltd

CAMBIE. — ACTIUNE CAGBIALĂ. — CHEMARE LA INTEROGATOR. — ART. 349 COD. COM.

În materie cambială, chemarea la interogator pentru a face dovada că a plătit o parte din suma datorită este inadmisibilă, de oarece aceasta nu este o excepțiune privitoare la forma titlului sau lipsa condițiilor necesare pentru exercițiul acțiunii cambiale.

No. 33. — S'a prezentat apelantul asistat de d-l avocat I. A. Brătescu, și intimata firma Clayton & Schütelworth, prin d-l avocat C. Hagi-Theodoraky.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut în termen, de către Anghel Ilie, contra sentinței comerciale cu No. 27 din 1913 a tribunalului Teleorman, prin care tribunalul a admis acțiunea intentată de firma Clayton & Schütelworth Ltd contra lui Anghel Ilie și a condamnat pe acesta să plătească reclamantei suma de 6914 lei și 20 bani, cu procente de 6⁰/₁₀₀ pe an dela 1 Octombrie 1912 până la achitare, plus lei 100 cheltueli de judecată pe baza a două cambli protestate în regulă;

Având în vedere susținerile orale ale părților;

Având în vedere că, apelantul pretinde că acțiunea de față nu este cambială ci o acțiune ordinară derivând din un cont-curent și că, prin urmare, în contra ei poate să opue orice probă și deci și chemarea la interogator a firmei reclamante;

Având în vedere că, acțiunea de față este întemeiată pe două cambii semnate de apelant cu data de 9 Decembrie 1911 și cu scadența de 1 Octombrie 1912 protestate la timp;

Având în vedere că conform art. 349 din codul comercial, debitorul unei cambii nu va putea opune decât excepțiunile privitoare la forma titlului sau lipsa condițiilor necesare pentru exercițiul acțiunii și excepțiunile personale aceluia care a exercitat această acțiune; aceste excepțiuni personale însă nu vor putea întârzia cu condamnarea la plată decât dacă

ele sunt lichide și de o grabnică soluție și în toate cazurile întemeiate pe o probă scrisă;

Considerând că apelantul nu a invocat nici o excepțiune privitoare la forma titlului sau lipsa condițiilor necesare pentru exercițiul acțiunii cambiale, astfel că cererea de chemare la interogator pentru a face dovadă că a plătit o parte din suma datorită este inadmisibilă și se respinge ca atare;

Că dar, apelul nefiind întemeiat, cată a se respinge;

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată făcută de firma intimată și apreciind le fixează la suma de 50 lei.

Pentru aceste motive, respinge apelul, etc.

Semnați: M. G. Ciocârdia, I. Coandă, N. N. Săulescu.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIUNEA II

Audiența dela 30 Noembrie 1913

Președința d-lui N. Algiu, președinte

Ministerul public cu Alexandru Bogdan-Pltești

DELICT DE PRESĂ. — INFRAȚIUNE DE DREPT COMUN. — ABUZ AL DREPTULUI DE CUGETARE. — PRESĂ. — INSTRUMENT.

DELICT DE PRESĂ. — INFRAȚIUNI. — CUGETARE. — ELEMENTE CONSTITUTIVE. — REALIZAREA LOR PRIN PRESĂ.

DELICT DE PRESĂ. — ATACURI CONTRA PROPRIETĂȚII SAU ASUPRA PERSOANEI FIZICE. — EXCROCHERIE. — REALIZARE PRIN MIJLOCUL PREȘEL. — DACA CONSTITUE DELICTUL DE PRESĂ — ART. 332 — 334 COD. PENAL.

SANTAJ. — DELICT. — EXCROCHERIE. — SĂVÂRSIRE PE CALEA PREȘEL. — DACA CONSTITUE UN DELICT DE PRESĂ. — ART. 332 — 334 COD. PENAL.

1° Delictul de presă nu este o infracțiune *sui generis*, ci este o infracțiune de drept comun, însă caracterizată întotdeauna printr'un abuz al dreptului de a-și exprima cugetarea sau sentimentul infractorului și săvârșită prin presă ca instrument.

2° Nu constituie delict de presă toate infracțiunile ordinare, ci numai acelea cari sunt produsul unei cugetări sau al unui sentiment și ale căror elemente constitutive sunt realizate prin presă ca instrument de executare.

3° Infracțiunile consistând din atacuri contra proprietății sau în contra persoanei fizice și ne cuprinzând o manifestare de cugetare sau de sentiment și nefiind în întregime realizabile prin presă, precum excrocheria, amenințările cu moartea și altele, nu sunt delict de presă, precum

nu sunt nici acele delictе, cari deși realizate în întregime prin presă, nu cuprind însă expresiunea unei cugetări sau a unui sentiment.

4° Delictul de șantaj consistând în exploatarea slăbiciunii omenești prin cupiditate, caracteristica acestui delict este extorsiunea de bani, adică o atingere a proprietății, astfel că acest delict nefiind un abuz al cugetării ci o variantă a excocheriei, chiar atunci când ar fi cercat sau săvârșit pe calea presei, nu poate constitui nici odată un delict de presă,

Tribunalul,

Având în vedere că, inculpații Alexandru Bogdan Pitești și Adolf Davidescu, au fost trimeși în judecata acestui tribunal în baza ordonanței definitive cu No. 120 din 1913, a d-lui jude-instructor al cabinetului III, de pe lângă tribunalul Ilfov,¹⁾ pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 334 al. ultim din codul penal și anume pentru că în urma unei campanii de presă, făcută prin ziarul „Seara”, prin amenințări verbale de a face revelațiuni sau imputațiuni difamatorii, au încercat să stoarcă o sumă de bani dela reclamantul Aristide Blank;

Că, d-nii avocați Petrescu-Comnen, I. Th. Florescu și N. Fleva, din partea inculpaților, au susținut că, întrucât elementul esențial al delictului imputat acestora consistă în campania de presă făcută în mai multe numere ale ziarului „Seara” și anume că în acea campanie se găsesc amenințările și intenția delictuoasă, adică manoperile viclene săvârșite în scop de a influența asupra reclamantului și de a’l sili la plata unei sume de bani, urmează că acea companie de presă și consumarea delictului formând un tot indivizibil, tribunalul trebuie să și decline competența, constatând că delictul incriminat este delict de presă;

Că, d-nii vocați M. Antonescu, B. Delavrancea și I. Boambă au răspuns că reclamantul nu se plânge de campania de ziar, care ar putea constitui o calomnie, ci a sesizat justiția numai pentru amenințările verbale ce i s’au făcut și pentru extorsiunea de bani suferită, deci delictul este de drept comun și de competența tribunalului corecțional;

D-l Prim-procuror a susținut că delictul de șan-

taj, imputat inculpaților, nu s’a realizat decât din momentul ce aceștia au formulat o cerere de extorcațiune de bani, odată cu amenințările lor verbale, de a face revelațiuni defăimatorii, astfel că delictul este străin de presă și că, prin însăși natura sa, delictul prevăzut de art. 334 cod. penal nu poate fi considerat drept delict de presă, întru cât nu conține un abuz de cugetare, ce constituie caracteristica ori cărui delict de presă;

Văzând că, în fapt, din cercetările instrucției, se constată că inculpatul Alexandru Bogdan-Pitești a publicat în luna Mai 1913 o serie de articole în ziarul său „Seara”, prin care atacă Banca Marmarosch Blank și pe reclamant personal;

Că, d-l jude-instructor declară că, în urma acestor articole, inculpatul a căutat, prin amenințări verbale de a continua campania de ziar și de a exhiba scrisori compromițătoare pentru reclamant, să stoarcă acestuia suma de 30.000 lei prin intermediul inculpatului Adolf Davidescu, spre a obține încetarea campaniei începute și a împiedică divulgarea scrisorilor defăimătoare;

Că, dacă este necontestat că acea campanie de presă a produs o turburare sufletească reclamantului, totuși nu se pot socoti acele articole de ziare incriminate și nici articolul din 17 Mai 1913, ca un început de executare al șantajului, fiindcă dacă am admite acest mod de vedere și dacă am presupune că inculpatul ar fi fost oprit, din cauze independente de voința sa, numai la acea companie de ziar, ar trebui să o considerăm ca o tentativă de șantaj, ori aceasta nu este cu puțință, întrucât amenințările făcute prin ziar, — dacă ar putea fi eventual considerate ca imputări calomnioase, de care tribunalul nu este sesizat —, nu pot constitui un act de execuțiune, care să intre în cadrul art. 334 al. ultim din codul penal, și nici măcar un început de executare al acestui delict, nefiind amenințările condiționate, adică nefiind manifestată intențiunea de extorsiune de bani;

Că, întrucât această extorsiune se arată a se fi făcut verbal, delictul s’a născut în afară de presă și nici un act al delictului nu s’a perpetrat prin presă, ci inculpatul prin campania sa de ziar lua numai o atitudine al cărei rost și scop final nu puteau încă să fie determinate;

1) V. *Dreptul*, No. 48 din 1913.

N. R.

Considerând, pe altă parte, că deși delictul începe și este desăvârșit în afară de presă, totuși dacă s'ar presupune că făptuirea delictului și campania de presă sunt în strânsă legătură, tribunalul urmează să examineze chestiunea dacă un delict de șantaj, ch'ar ajutat sau încercat pe calea presei, poate fi socotit ca delict de presă;

Având în vedere că, dacă nicăeri legea nu definește delictul de presă, totuși din textul, spiritul și considerațiunile istorice ale constituțiunii noastre și în special din art. 24, care proclamă libertatea ce are oricine „de a comunica și publica ideile și opiniunile sale prin viu grai, prin scris și prin presă“, reese că legiuitorul constituant nu a garantat și nu a protejat altceva decât libertatea fiecărui cetățean de a și manifesta opiniunile, cugetările și sentimentele sale, în orice materie;

Că, deci, a admite să se acorde o asemenea garanție excepțională de libertate tuturor delictelor ordinare, prevăzute de codul penal și de legi speciale, ori de câte ori presa a servit sau a ajutat la comiterea unor asemenea delictе, este a înlătura și a nimici intenția legiuitorului, care a introdus acea garanție numai pentru autorii și scriitorii urmăriți de delictеle făptuite de ei, în exercițiul libertății recunoscute de constituție, și înseamnă a întinde și a aplica acea garanție în toate cazurile în care presa, departe de a servi la manifestarea cugetării sau sentimentului, nu a servit decât ca un auxiliar sau o circumstanță anterioară ori concomitentă unui delict ordinar, și nu a fost întrebuințată decât ca instrument și ajutor pentru o excrocherie și o spoliațiune, acte cari n'au nimic de comun cu libertatea presei, consfințită într'un scop social, în vederea progresului și a civilizațiunii;

Considerând că, din toate acestea rezultă că delictul de presă nu este o infracțiune *sui generis*, ci este o infracțiune de drept comun, însă caracterizată întotdeauna printr'un abuz al dreptului de a și exprima cugetarea sau sentimentul său și săvârșită prin presă ca instrument;

Că, deci, nu sunt delictе de presă toate infracțiunile ordinare, ni numai acele infracțiuni cari sunt produsul unei cugetări, sau al unui sentiment ale căror elemente constitutive sunt toate realizate prin presă, ca instrument de executare;

Că, astfel, infracțiunile consistând din atacuri în contra proprietății sau în contra persoanei fizice și necuprinzând o manifestare de cugetare sau de sentiment și nefiind în întregime realizabile prin presă, precum; excrocheria (art. 332—334 c. pen.), amenințările cu moartea (art. 235, 236 c. pen.) și altele, nu sunt delictе de presă, precum nu sunt nici acele delictе, care deși realizate în întregime

prin presă, nu coprind însă expresiunea unei cugetări sau a unui sentiment, spre exemplu: publicarea loteriilor prohibite de art. 6 din legea din 30 Mai 1906;

Considerând, în speță, că delictul de șantaj este exploatațiunea slăbiciunii omenеști prin cupiditate, caracteristica delictului este extorsiunea de bani, adică o atingere a proprietății și acest delict nefiind un abuz al cugetării ci o variantă a excrocheriei, chiar atunci când ar fi cercat sau săvârșit pe calea presei, nu va fi nici odată un delict de presă;

Că, deci, incidentul de necompetință este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, de acord cu concluziunile d-lui prim-procuror, respinge incidentul.

Semnați : N. Algiu, Gr. Pherekyide, Al. A. Costin.

SECTIUNEA III

Audiența dela 22 August 1913

Președința d-lui C. Bossie, judecător de ședință

C. Dumitrescu cu G. Marinescu și altu

ORDONANȚE PREZIDENTIALE. — MĂSURI GRABNICE PENTRU PĂSTRAREA UNUI DREPT. — JURISDICTIA PREZIDENTIALĂ. — ART. 66 BIS PR. CIVILĂ.

Potrivit art. 66 bis din procedura civilă, președintele tribunalului sau înlocuitorul său, putând să hotărască, în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s'ar păgubi prin întârziere, poate să autorize cosirea și ridicarea meului după un teren arendat în acest scop printr'un contract, când arendatorul, în mod arbitrar, împedică pe arendaș de a și culege fructele terenului arendat și când culegerea acestor fructe urmează a se face la o epocă anumită.

Pentru asemenea măsuri grabnice, legiuitorul, în interesul unei bune administrațiuni a justiției, prevede că puterile tribunalului se rezumă în jurisdicțiunea prezidențială.

No. 481. — S'a prezentat apelantul C. Dumitrescu, asistat de d-nii avocați Ioan D. Filitti și Chiriacescu, și intimații G. Marinescu și I. T. Ghițulescu, asistați de d-l avocat Teodorescu.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut de Const. Dumitrescu contra ordonanței prezidențiale No. 8759 din 1913, prin care s'a respins ca inadmisibilă cererea numitului de-a fi autorizat să cosească și să ridice meul ce îl au cultivat pe terenul de 50 hectare sau 100 pogone, pe moșia Fierbinți jud. Ilfov, deținut cu arendă de la Florea G. Marinescu și Ioan T. Ghițulescu;

Având în vedere susținerile părților și actele din dosar ;

Considerând, în drept, că conform art. 66 bis al. II pr. civilă, președintele tribunalului sau înlocuitorul său, va putea să hotărască, în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s'ar păgubi prin întârziere ;

Considerând că, în speță, se cere de către reclamantul C. Dumitrescu, a fi autorizat să cosească și să ridice meiul după terenul ce ține cu arendă dela pârâți, întrucât aceștia, în disprețul clauzelor contractului de arendare, în mod arbitrar, împiedică pe reclamant a culege fructele terenului arendat ; iar graba acestei cereri o motivează reclamantul pe faptul că acum este epoca recoltării meiului ;

Considerând că, acesta fiind obiectul cererii, este netăgăduit că el cadrează perfect cu dispozițiunile al. II de sub art. 66 bis pr. civilă ;

Considerând că, de altfel, însăși legiuitorul, în această materie, în interesul unei bune distribuțiuni a justiției, prevede că puterile tribunalului pentru măsurile grabnice trebuie rezumate în jurisdicțiunea prezidențială. Că, așa fiind, cererea de față este pe deplin justificată, și deci, apelul cată a fi admis ca fondat ;

Văzând și art. 129 pr. civilă ;

Pentru aceste motive, admite apelul.

Semnați : C. Bossie, C. Antoniadă.

Observațiune. — Cestiunea rezolvată prin hotărârea de mai sus este foarte importantă, și complectul tribunalului care s'a pronunțat are marele merit de-a fi creat o jurisprudență, căci nu știu dacă o speță identică s'a mai prezentat dinaintea instanțelor, și dacă o hotărâre s'a dat în acest sens.

Art. 66 bis din procedura civilă actuală, introducând sistemul numit în dreptul francez *référé*, a implinit într'adevăr o lacună simțită în administrarea justiției. Autorul modificării legii și-a zis cu drept cuvânt : «că interesul unei justiții este ca să fie dată la timp ; că în afaceri urgente trebuie soluțiuni urgente ; că întârzierea echivalează cu o denegare de dreptate».

Dispoziția art. 66 bis al. II, p în care se crează jurisdicțiunea prezidențială excepțională, se întemeiază pe natura grabnică a măsurii provizorii, ce urmează a fi luată sau pentru păstrarea dreptului ce s'ar păgubi prin întârziere, sau pentru înlăturarea piedicelor ivite cu prilejul aducerii la îndeplinire a unui titlu executor. În speța de față lucrul se prezintă astfel : printr'un contract, arendașii moșiei Fierbinți (Ilfov) subarendază 50 hectare pentru cultivarea și recoltarea de meu păsăresc, predând terenul în posesiunea sub-arendașului. Cosirea și ridicarea meiului

se face de obicei între Sf. Ilie și Sf. Maria mare (Iulie-August) ; însă arendașii au împedecat cu forța pe subarendaș în lucrarea sa agricolă. Acesta s'a văzut silit să intente o acțiune principală în executarea contractului, sau în reziliere cu daune, în caz de imposibilitatea executării.

Dar, până la rezolvarea procesului, timpul putea să treacă, adică epoca anumită când se recoltează meiul, și întârzierea strângerei recoltei riscă să o compromită, păgubind astfel dreptul subarendașului de-a profita de calitatea și de vânzarea producțiunii. În atare împrejurări, subarendașul s'a adresat jurisdicțiunei prezidențiale, cerând autorizarea imediată, pe baza contractului, de a cosi, de a strânge și de a transporta meiul în puterea unei ordonanțe executorii prin agenții tribunalului.

Prezidentul, interpretând în mod restrictiv art. 66 bis al. 2, și gășind că asemenea autorizare nu poate fi acordată, ca măsură conservatorie a dreptului, a respins cererea prin ordonanța, reformată în apel, după desbateri contradictorii.

Acum, spre a se învedere necesitatea, cu adevărat imperioasă, a măsurii conservatorii solicitată, va ajunge să arăt că acțiunea în fond, pornită la Iulie 1913, nici până acum n'a eșit din stadiul măsurilor preparatorii și probatorii, și că executarea sentinței publicată aci având loc forțamente pe la sfârșitul lunii August și în Septembrie, din cauza timpului înaintat, tot meiul cosit a fost parte stricat cu desăvârșire și parte mult înrăutățit.

Ce ar mai fi rămas din mei, ce ar mai fi subzistat din dreptul reclamantului până la darea hotărârei de fond ?

Toate acestea învederează, prin urmare, că măsurile provizorii și conservatorii de natura aceleia care a făcut obiectul discuțiunii dinaintea tribunalului Ilfov, secția III, sunt indispensabile ; că, fără ca să fie acordate îndată fără nici o întârziere, pe calea ordonanței prezidențiale, dreptul se păgubște, se anihilează ; ori, nu acesta trebuie să fie rezultatul hotărârei justiției.

Atunci când, cum a fost în speța noastră, cineva este legalmente calificat să invoace în justiție dreptul de a obține executarea unei lucrări agricole stipulată într'o convențiune, urmează ca să aibă puțină măsură urgente, înaintea obținerii hotărârei de fond, dacă urgența măsurii este dictată de nevoia de a înlătura pericolul pierderii sau păgubirii dreptului, prin întârziere.

Sunt încredințat că interpretarea dată prin hotărârea ce am pus în relief aci, va fi consacrată în mod unanim ; și dacă ordonanța prezidențială a refuzat întâi măsura conservatorie, a făcut-o din considerațiunea nouăței și importanței măsurii, și poate pentru a ocaziona desbateri contradictorii, care să fixeze bine un punct de drept.

Ioan D. Filitti